

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.
Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.
(Novejše vesti.)

Dunaj 13. Drugo plenarno sejo obrtnega sveta je otvoril trgovinski minister Dipauli z daljšim nagovorom, v katerem je obljubil, da bode vlada povspesovala in podpirala industrijo.

Obrtni svet je potem sprejel poročilo referenta o reformi delničarstva, nadalje resolucijo proti dosedanjemu obdačenju delniških družeb, resolucijo Weissa proti dvojnemu obdačenju delnic v bankah, v kolikor iste hranijo delnice od industrije in resolucijo Singerja, naj se delniškim družbam naloži več davek samo tedaj, ako znaša dohodek nad pet odstotkov. Halwieh je poročal o vprašanju glede organizacije izvoza. Obrtni svet je jednoglasno sprejel nove predloge za preosnove, nadalje resolucijo, naj se nastavi trgovsko in tehniško izobraženi stasji na važnejih konzulatih.

Budimpešta 13. (Zbornica poslancev). Opozicija je stavila predlogov za spremembo zapisnika, ki so bili v glasovanju po imenih odklonjeni. Prihodnja seja bode jutri.

Petrograd 13. Telefonska zveza med Petrogradom in Moskvo se je večeraj izročila prometu.

Berolin 13. Silen vihar razsaja po vsej severni in vzhodni Nemčiji. V južni Nemčiji dežuje plohoma.

Havre 13. Tukaj je silen vihar. Del pristanišča je razrušen. Škoda je velika.

Madrid 13. Sagasta namerja sklicati zbornico poslancev za 21. ali 30. januarja. Rudeča knjiga se objavi prej. Sagasta bode v prvi seji zahteval, naj se sprejme mirovna pogodba.

Pariz 13. (Senat.) Predsednik Loubet je izrekel v svojem nagovoru nado, da se kmalo napravi sloga in povrne mir. Lojalna in nesebična politika Francije napram inozemstvu prinese Franciji morebiti začasnih težkoč, mora pa ji pridobiti simpatij ostalega sveta.

New York 13. »World« javlja iz Washingtona, da se mirovna pogodba s Španijo znatno spremeni, ali pa zavrže. Osemindeset senatorjev je izjavilo, da glasujejo samo za amendement, s katerim se Zjedinjene države zavežejo umakniti se s Filipin, kakor tudi s Kube.

Masava 13. Kolone rasa Makonnen-a so dne 11. t. m. po noči napadle rasa Mangaša. Bila je gosta megla in upali so, da se jim posreči napad. Vojska rasa Mangaša je odbila naval. Ras Makonnen je o tem zgubil mnogo vojakov.

Odprto pismo „Tagesposti“
v Gradcu.

Veliko kozlov si sicer že ustrelila, draga »Tagespukša«, kedar si pisala o slovenskih razmerah, in greh, s katerim si dne 13. t. m. v dopisu iz Trsta obremenila svojo liberalno vest, ni izmed največjih tvojih, kajti dal bi se opravičiti svetopisemskim rekom: Blagor ubogim na duhu itd.! Vendar mi dovoli, da te, star znanec, opozorim na nekatere nedostatke in protislovja, ki so se rodila ob tej priliki v megleni glavi poročevalca tvojega.

Ko je vprašanje više politike rešil s pitijemskim izrekom, da o izidu današnjega boja z ozirom na sedanje notranje politične razmere nikdo ne more dvomiti, zatrjuje velečenjeni dopisnik (oficijelno,

ka-li?), da se odsihdob tržaškim Slovincem ne bodo odpirali gostoljubni prostori gledališča »Politeama Rossetti« za njihove — velike društvene shode. (A, torej poznate »velikost« naših shodov? Op. stavca). Tukajšnji Slovenci da so se radi tega resno lotili vprašanja o ustanovitvi »Nar. Doma«. Ker pa bi le-ta moral biti monumentalna stavba, za katero treba denarja in zopet denarja, da bode Trst še dolgo čakal na to monumentalno stavbo.

Tukaj mi dovoli, draga tetka, nekaj stvarnih opazk. Iz tvoje — psevdopironije vidim razločno tvoj »up in strah«. Naj te torej že sedaj prepričam, da »tvoj up bo šel po vodi«. V Trstu imamo namreč, kakor priznavaš sama, »velike društvene shode«, — torej tudi velika društva in dosledno tudi veliko množico slovenskega občinstva. To občinstvo pa je, vedi draga tetka, požrtvovalno, kakor te lahko prepriča vsaka številka naše »Edinosti«, — tako požrtvovalno, da je ta narodna požrtvovalnost naravnost ganljiva, ako pomislimo, v kakih razmerah je tišče naše ljudstvo brutalno-liberalni prijatelji — graške »Tagesposte«.

Imamo pa v Trstu tudi — mecenov, takih, ki se nimajo prav za nič zahvaliti »mačehi Germaniji«, ki so to, kar so dandanes, postali iz lastne slovenske moči! Izvoli uvaževati ta dejstva in privadi se jim, draga tetka, sicer se tvoj sarkastični zazmech utegne spremeniti v jok zavisti.

V drugem delu svojega člančiča si se izvolila lotiti, draga tetka, ne baš novega, a vedno še zanimivega predmeta — lingua del foro!

Predbaciš nam, da tudi mi nismo za — nemščino na tržaških sodiščih, a da le za svoj jezik zahtevamo »izjem« od občnega pravila, po katerem da je italijanščina gospodujoča na naših sodiščih. O tem pa pozabljaš popolnoma, da Trst ne leži kje na Severnem morju.

Kar se tiče tvoje nadaljne trditve, da hoče slovenski okoličan zdaj igrati v Trstu ulogo velikega gospoda ter resno zahtevati, da se Tržačan uči njegovemu jeziku, je to preeklatanten dokaz — nedoletnosti tvojega dopisnika, da bi se mogel dalje baviti z njim. Veseli nas pa, da konstatuješ, kako slovenski okoličan, zahtevaje po zakonu zanjčene mu pravice, le izgublja svoj kruh, dočim ga na mesto njega dobivajo — italijanski podaniki!

Draga tetka, to pa ni lepo od tebe, da si tako neprevidno razkrila svojih tesnih prijateljev postopanje in — cilje! Se stališča tvojih prijateljev to res ni lepo, z našega slovenskega in avstrijskega stališča pa je seveda le koristno, ako se spoznavamo. Ali tebe, draga, ako poštujemo tvoje anteedencije, vendar ne smemo soditi z avstrijskega stališča! Saj stojiš na mostu, ki spaja nemški: »Drang nach Osten« z Spadonijevimi »Vstočnimi vrati Italije«.

Izvolila si, draga tetka, drgniti se tudi ob naša društva. Odkrito praviš, da na Krasu najmanjše selo ni brez slov. bralnega, zabavnega ali političnega društva.

Ali draga, potem te moramo vprašati prav zaresno: kje so prav za prav tiste italijanske provincije, kje je torej raison d'etre političnim programom tvojih prijateljev, katerim na uslugo streljaš svoje debele kozle?!

Seveda, ti nam meniš le dobro, ko vzdihuješ sočutno: Koliko nepotrebnih izdatkov naprtuje

ubogim kmetu vzdrževanje teh društev! Razumemo tvojo žalost! Vemo, da bi bilo liberalni gospodi s pruskem in laškem taboru najljubše, da kar na hip ugasnejo vse te lučice, ki razsvetljujejo obzorje našega naroda!

Pa tudi malo perfidna si postala proti zaključku, draga tetka! Praviš, da se politični vodje zajedno prvaki v teh društvih in da vsled tega seveda »dobro vozijo«.

Oj tetka, ko bi vedela ti, kako slabo se plačuje našim »generalom«, ko bi imela kaj človeškega srea ali vsaj malo spomina v sebi in pa sramote, sramovala bi se v imenu svojih tržaških prijateljev in predočila bi si one medalje pljunkov in one vence okvirjev, ki se — ob potrpežljivem molku gospoda vladnega zastopnika — deževali nedavno z gromčih galerij dež. zbora na našega v časti osivelega našega Nabergoja in druge slovenske poslance poštenjake — in ne bi bleknila tako neumne laži.

Jaz ti sicer rad opravičam, ker vem, da si šla zopet enkrat na led svojemu dopisniku, kateri je bil očevidno že jako zaspan — izvršivši brčkone v praksi tisto slavno parolo, po kateri so stari Nemei vedno pili še jedno čašo —, ko je pisal zadnje stavke svojega v mukah skrupčanega »opusca«.

Sicer bi ne podal svojim čitateljem sledeče logične evetke za nameček:

»Tukaj nameravajo izdajati nove slovenske liste... Ti listi se pritožujejo, da ne morejo ničesar doseči pri tuk. socijalnih demokratih!« Izvrstno! Listi, katere se hoče še le izdati, katerih torej še ni, se že pritožujejo! Fine de siècle.

Pozdravlja te, draga tetka, tvoj

Grandseigneur.

Politični pregled.

TRST, 14. januarja 1899.

K položaju. Ako je res, da se v novinah zreali političsko položanje, potem se nam zdi — prečitavšim danes oba ljubljanska dnevnika — da se nam političsko obzorje na predvečer sestanka državnega zbora hkratu joče in smeje.

»Slovenec« brzojavljajo, da se opozicijske stranke kažejo jako samozavestne, ker pravijo, da se desnica krši. Znana trojica v poljskem klubu: Madejski, Rutovski in Milevski, in kar jih soglašajo žnjimi, da so prepričani, da se zistem mora premeniti — seveda nemškim liberalcem v prilog. Pa tudi katoliška ljudska stranka da ima svojih disidentov, ki potegnejo še druge za seboj. Nemško-nacionalni opoziciji da torej ne treba družega, nego da zložno nastopi v državnem zboru. Položaj da je zelo težaven in grof Thun da je sedaj tam, kjer je bil grof Badeni.

Ta poročila ne bi bila baš nadobudna za nas, kajti glasé se kakor da stojimo na pragu poljsko-nemške alijance proti avstrijskemu slovanstvu.

Povsem drugače se glase brzojavke v »Slov. Narodu«:

V klubu nemških nacionalcev je kriza, ker se nekateri poslanci nočejo postaviti na radikalnejše stališče. Praški »Narodni Listy« da naznanjajo rekonstrukcijo ministerstva v tem zmislu, da vstopi v vlado neki poljski poslanec kakor resortni minister in

jeden čeških poslancev kakor minister brez portfelja.

To bi zopet značilo, da se slovanski upliv v ministerstvu pomnoži za dva glasa. Po našem menjenju ni misliti namreč na to, da bi dotični poljski minister stopil na mesto Kaizlovo, ampak umakniti bi se mu moral le kateri Nemeec.

Boljšega dokaza o popolni nejasnosti položaja pač ne treba, nego je ta, da se hkratu pojavljajo tako nasprotne si vesti.

O odloku kasacijskega sodišča, ki določa popolno enakoveljavnost češkega in nemškega jezika in je velike načelne važnosti za vso državo, meni »Information«, da ga treba vpisati v knjigo pravorekov in da je obvezen za vsa podrejena sodišča. Ako torej vzamemo skupaj: zakonitost Badijevih jezikovnih naredeb — o kateri ni itak nikdar dvomil noben dober jurist —, odlok kasacijskega sodišča o dopustnosti slovenskega kakor razpravnega jezika na višem dež. sodišču v Gradcu ter to najnovejšo odločbo kasacijskega sodišča, potem imamo jezikovno »magno charto« v Avstriji, ki bode nepremična podlaga, na kateri bi se moglo in moralo vršiti nadaljnje zakonodavno popolnjenje, kar pa se — bojimo se — najbrže ne zgodi.

Domače vesti.

Za jubilejno dijaško ustanovo došli so nadaljnji darovi:

Poprej izkazanih	3464 gld. 12 nč.
Požar Josip, Rojan	1 " — "
Fran Mikelič, Rojan	1 " — "
Iv. M. Bole, Rojan	1 " — "
Anton Bremic, Rojan	1 " — "
Ljudomil Nabergoj, Rojan	1 " — "
Jakob Štoka, Trst	— " 50 "
Franjo Cink, Trst	— " 50 "
Martin Furlan, Trst	— " 50 "
Josip Hafner, Ljubljana	— " 50 "
Fran Klemenčič	— " 50 "
Cerkveni pevski zbor v Bazovici nabral v gostilni Preselna	10 " 80 "
Anton Stopar, Trst	1 " — "
N. N.	— " 50 "
Pevsko društvo »Zvon« na Op- činah	8 " 36 "

Skupaj 3492 gld. 28 nč.

Nadaljne darove sprejema blagajnik dr. Gustav Gregorin v Trstu (Via Molin piccolo št. 3).

Žal, da pogrešamo v izkazu mnogo naših imovitih, rodoljubnih družin. Želeli bi, da se skoro v častnem številu in izdatno odzovejo našemu vabilu za podporo tega za nas Slovence tako važnega podjetja, ker bi radi zaključili račune ter izročili denar »Dijaškemu podpornemu društvu«.

Kako bo lepo! Pišejo nam: Jutri bode v Trstu shod vseh laških županov, da bodo protestovali proti osnutju hrvatskega gimnazija v »laškem« Pazinu. To je pa res imenitno: vsi laški župani bodo navzoči, samo župan laškega Pazina bo doma, župan »laškega« Pazina pa je Hrvat, Hrvat po rojstvu in mišljenju in čuje na čudno ime: dr. Kurelič. Kaj ne, da je lepo, vsi laški župani bodo kričali proti gimnaziju v Pazinu, vsi se bodo brigali za stvar, katera jih prav za prav ne briga čisto nič, le njega ne bode, njega, hrvatskega župana mesta Pazina ne bo na tem shodu. Njega ni, njega ni, on noče priti! In vendar uganja laška gospoda tak ropot, tak krik. Nekdanji Nemei — sedanji so jim seveda prijatelji — so jih poznali dobro in so jim nadeli ime: »Katzelmacher«. In mar ne zaslužijo v resnici tega imena? Moja sodba o njih je sledeča: Dozdeva se mi, da vidim kup otrok, ki kriče, dokler ni prišel stražar. Kakor hitro se je približalo oko zakona, pa hajd v beg! — S kričanjem hoče ta gospoda vse doseči. Za to so prav rojeni. Kdor je čital poročila laških listov o vojni v Afriki, ta si je moral gotovo misliti: Gorje ti, ubogi Menelik, gorje! Kričali so grozno po listih o laškem junaštvu, a prišel je dan pri Aba Garima in slavni vojskovodja se slavnimi junaki jo je popihal. Dirjali so, kakor so dirjali pred našimi v vseh vojnah na Laškem.

Ako bi kričanje bilo glavno sredstvo v dosegu ciljev, prepričan sem, da bi igrali Lahi prvo ulogo na vsem svetu. A kričanje ne zadošča;

treba imeti še drugih lastnosti, a teh gospoda Lahi nimajo. Kričati po šarlatanski, to bi bila lastnost, za katero jih ne smemo zavidati; a junaštva, odkrite borbe za pravico, tega ne poznajo.

Kričanja bode torej jutri dovolj. Kričali in pripovedovali bodo o »laškem« Pazinu, kričali bodo, da ne dopustne nikdar, da bi imel »laški« Pazin hrvatski gimnazij, a pravičnosti, pravičnosti namreč, da bi povedali: »Mi laški župani smo tukaj, a med nami ni župana iz Pazina, ki je navdušen Hrvat, kakor je hrvatsko mesto, ki ga je izvolilo« — da bi povedali to, da bi bili toliko pravični, tega ne pričakujemo od njih, ker jih predobro poznamo. Kričali bodo, zatajevali resnico, kratili drugim pravico, to bo vse. In zakaj delajo vse to? V svoji otročji naravi so nam povedali tudi to, rekši: »Aha! sedaj se nam bo pa ves svet čudil, da znamo delati, da smo pravi junaki«. — Oj, Katzelmacherji! Oj, Katzelmacherji!

Pripovedujejo tudi, da bode po zborovanju velikanska demonstracija, kakršne še ni videl Trst. Kdor se hoče prepričati, kako znajo kričati, potrudi naj se jutri na »Acquedotto«, da se prepriča na lastna ušesa in na lastne oči o tem groznem laškem junaštvu.

Javno menenje. Iz okolice nam pišejo: Kdor ne pozna naših razmer, se mu bo pač čudno dozdevalo, kako to, da je galerija v mestnem zboru vedno istega mišljenja, kakor je slavna tržaška gospoda, slavni tržaški mestni svetovaleci. Čudno se bode dozdevalo vsakomur pa tudi to, kako je neki to, da progressova stranka niti ne more več sklicati v Trstu javnega shoda, temveč smejo prihajati na take shode samo »izvoljeni« — a v mestnem zboru jim gre vse tako lepo in gladko izpod rok, ko so vendar tudi mestne seje javne.

No, javne so mestne seje, kakor umeva javnost slavna liberalna gospoda. Da jim živa duša ne moti veselja, izmislili so si za seje vstopnice. Ako hočeš torej na galerijo v javno sejo, preskrbeti si moraš vstopnico že poprej. Ako je nimaš, ne moreš na galerijo. Komu pa se izročajo te vstopnice? V pojasnilo naj služi sledeče:

O prvi seji letošnjega deželnega zbora so hoteli na galerijo tudi nekaj okoličanskih Slovencev. Šli so na vse zgodaj zjutraj na magistrat, se ve, previdno, jeden za drugim in tam prosili za vstopnico. A odgovorili so jim, da jih nimajo več. Kaj so jih morda poznali po nosu, da niso njih? Došel je tudi okoličan, ki je podoben Lahu, kakor bi bil rojen doli v Kalabriji in ki tudi govori laški prav dobro. Potrkal je na vrata, zaprosil za vstopnico in — dobil jo je!

Tako so bili lepo gospodje sami med seboj, a slovenski davkoplačevalci so morali ostati lepo doma. Ako bi bilo le 30 naših okoličanov na galeriji, bila bi vsa seja drugačno izgledala.

Našim poslancem ne pustimo več v sejo, dokler ne bodo popolnoma varni pred Lahi. Ako je slavni vladi kaj ležeče na tem, da prihajajo naši poslanci v sejo, ako jej je ležeče na tem, da bodo naši poslanci varni pred laško sodrigo, in ako jih ona ne more braniti pred njimi, svetovali bi jej mi sledeče:

Ker so seje javne, naj bode vstop na galerijo tudi javen, na galerijo naj sme vsakdo. Slavna vlada naj poskrbi, da se razveljavi oni sklep glede vstopnic in prepričana naj bode, da bomo mi sami skrbeli za osebno varnost naših poslancev.

Sedaj hodijo na galerijo laški podaniki; le čin pravičnosti bi bil, ako bi mogli na galerijo tudi okoličanski volilec, okoličanski davkoplačevalci, domačini, kajti le tako bi nam bilo mogoče nadzorovati naše poslance, oziroma tudi braniti jih pred pljunci, okvirji, okni in raznimi drugimi cvetkami slavne laške kulture.

Počakajmo torej, da-li slavna vlada usliši našo prošnjo. Mi mislimo, da bi bilo njej le na korist, ako bi mogli okoličani biti navzoči na galeriji med sejami, kajti v plačilo jej obljubujemo, da ne bomo nikdar kričali nad vladinim zastopnikom: »Abbasso il governo!« in da ga ne bomo nikdar motili v njegovem govoru. Torej?!

Odločni.

Z Opčini nam pišejo: Gospod urednik! Redka, bela vrana je kak dopis iz naše vasi, kaj ne? Toda enkrat na leto se vendar kedo oglasi v predalih drage nam »Edinosti«. V letu, obstoječem iz dveh nesrečnih števil, se oglašam jaz. Ne mislite pa, da Vam želim in prinesem nesrečne

»smole«; narobe! V resnici prave sreče želim Vam, Vašemu listu in mili slov. domovini.

Nečesa pa jo Večni obvaruj, t. j. avite-zabite kulture. Saj Vam je pač znano, koliko bolj pošteno človek »ven gleda« brez te čudne ženske, stare že 2000 let; ni čuda, če je v teku tega časa postala tako »odurna« babura. — Toda, kaj sem hotel že pisati? A, da! Nekaj o obnem zboru našega pevskega društva.

Kako da se vse vrši o takih prilikah, Vam je pač znano; zatorej nočem s tem dolgočasiti ne Vas, ne potrpežljivih bralcev. Kar bolj zanima slav. slov. občinstvo je pesem, ki jo je zapel »Zvon« vsem našim najbolj koristnim družbam-ustanovam.

Odločil je namreč, da se pošlje:

Za družbo sv. Cirila in Metoda 1 gld.

„ dijaško kuhinjo 2 „

„ „ ustanovo 5 „

Pesem je sicer kratka, malo jo je, a pride od srca-želečega obilno taci »akordov« med preprostim našim ljudstvom.

Da smo po obnem zboru zapeli marsikatero naših milo donečih, da se je napivalo dobrotnikom naroda, da smo se veselili in zabavali brez tiste »zabite« in »pljunkaste« kulture, o tem Vas ni treba menda zagotavljati še posebej. Tu smo nabrali med domačini in drugimi prijatelji petja za dij. ustanovo še 3 gld. 36 kr., s prejšnjimi 8 gld. 36 kr.

Prošè Vas, da postavite poslani Vam »note« (denar) v določeni jim »prostor« brez »križev«, a »allegro« pozdravlja Vas naš »Zvon« se svojim geslom, voščè Vam veselo in srečno novo leto, »Edinosti« malo ali nič »puf-a«, milemu narodu pa: »Da lepših in srečnejših dni

Nebo bi mu rosilo.

Klanja se Vam Vaš neavito-kultivirani

O mikanec.

Iz Doline. Naša okrajna kmetijska zadruga bode imela v ponedeljek dne 16. januarja t. l. svoj redni občni zbor v občinski hiši v Dolini ob 9, uri predpoludne.

Na dnevnem redu bodo naslednje točke: 1. Otvoritev zborovanja. 2. Tajniško poročilo. 3. Blagajniško poročilo. 4. Predložitev proračuna za leto 1899. 5. Volitev novega odbornika mesto umrlega blagajnika g. Ivana Saneina. 6. Volitev dveh pregledovalcev računov. 7. Izvolitev ustavnega odbora zavarovalnice za govejo živino. 8. Razgovor radi ustanovitve posojilnice po Raiffeisenovem vzoru. 10. Utemeljevanje radi vsprejema udov s Krasa. 11. Razni nasveti. 12. Srečkanje (edino za ude, ki so plačali udnino leta 1898. do 10. januarja t. l.) kakor tudi razdelitev ameriških trt.

Na obilno udeležbo se uljudno vabijo udje in z ozirom na važnost 7. in 8. točke tudi neudje.

Odbor.

Viši inženier južne železnice Moric Prautner na postaji Št. Peter na Krasu. Pišejo nam: Ako smemo soditi po imenu in njegovih navadah, je ta mož Žid. Nas Slovence obsiplje s »Kinezi«, naš jezik imenuje »turški jezik«, in zasnova našega tamburaškega zbora mu je »švindler«, torej so vsi »švindlerji«, ki so pripomogli do tega zbora in ki sodelujejo v njem. Pa tudi Prautnerjev prijatelj, postajni načelnik Evgen Studeny, je menda jednakega mišljenja, kajti menil je v javnem lokalu in v navzočnosti svojih podrejenih uradnikov, da njemu ni treba slovenskega jezika ne znati in ne govoriti. Slavno ravnateljstvo južne železnice moramo že vprašati, da-li se tudi ono strinja z nazori gori navedenih dveh uradnikov svojih?! In ako se ne strinja: da-li hoče dati zadoščenja užaljenemu narodu slovenskemu v obče in nam Št. Peterčanom še posebej?! Nam pa ne preostaje drugega, nego da se pričenemo izogibati vsakemu občevaranju z omenjenima dvema gospodoma, ker bi se nam sicer moglo očitati po vsej pravici, da smo narodni neznačajneži, ki poljubljamo šibo, ki nas tepe!

Armada — na papirju. Nedavno že smo pokazali kričečim izgledom, kako laška signoria ume varati svet. Kdor ne pozna razmer, mora misliti, da je v naših pokrajinah ravno nasprotno od onega, kar je! 50.000 udov bi lahko imelo njih laško politično društvo za Istro! Tako je vskliknila n. pr. »Istria«. 50.000 členov v enem samem društvu! To ni šala! Kdo ne bi snel klobuka pred takim narodnim organizmom, ki zmora politično društvo s

takim številom udov?! To je armada, s katero treba računati! Tu ne impuntje že samo število, potem tudi duh, ki je omogočil tako organizacijo. Tu mora biti vse kakor zlito, vsi jeden, od prvega do zadnjega — nezlomljiva falanga. In ako verjamemo še nadalje, da tej trdni in zavedni falangi, močni po številu, inteligenciji in — kapitalu, stoje nasproti le čete slovanskih beračev, stoječih na najnižji stopinji kulture, ki se niti ne umejo med seboj in ki v sedanjih bojih sledé le najnižim človeškim, malo ne živalskim instinktom, kdo ne bi bil uverjen, da je res v interesu kulture in javne blaginje, da je torej neizogibna potreba in zahteva najjednostavnejše pravice, da so oni prvi gospodarji v deželi, ti drugi pa to, v kar so jedino rojeni: blapei, sužnji, helotje!

V ta jedini namen pošiljajo Italijani v svet svoje klevete na našo škodo, svoje falzifikacije odnošajev in svoje — armade na papirju. V namen varanja je čenčala »Istria« o laškem političnem društvu za Istro, ki bi lahko imelo 50.000 členov in v ta jedini namen je napisala trditev, da avstrijski Italijani imajo že zato pravico do svojega vseučilišča, ker dajejo za tak zavod nad 500 dijakov na leto!!

500 vseučilišnikov, to bi bilo že nekaj, ako bi bilo res! Morda — da ali ne — imajo 500 obiskovalcev srednjih šol, a kdo ne ve, kako mal je odstotek od števila srednješolcev, ki postajajo vseučilišniki!

K oni armadi na papirju 50.000 členov italijanskega političnega društva za Istro prihaja še 500 vseučilišnikov — na papirju, najbrže kakor generalni štab. Ni zlomka, da ne bi zmagovali!

In potem ima »Piccolo« še toliko poguma, da govori o — komediji!

„Slovenke“ št. 1. prinaša naslednjo vsebino: Kristina: »Pred podobo«, pesem. Žorana: »Razlika«, pesem. Slovenke III. tečaj. Zagorska: »In vendar...« pesem. Krista N.: »Carmen Sylva«. Desimira: »Hudo zdravilo«. »Priateljska pisma uredništvu« Slovenke. Kristina: »V mraku« pesem. Poslednikov: »V zimski noči«. Žorana: »O žetvi«, pesem. Jelovšek: »Jesen«. »Spalnica za otroke in njihovo spanje«. — Književnost in umetnost. — Razno. — Doma.

Za „Božičnico“ so nadalje darovali: g. župnik Hrovatin 2 K, gd. Kosec, gd. Kamušič po 4 K, ž. gd. Šone 10 K, Ivan in Milka 20 K, Janko Knaus 5 K.

Veliki ples »Delalskega podpornega društva« v Trstu bode v soboto dne 21. januarja 1899. v gledališču »Politeama Rossetti«. Svirala bode popolna vojaška godba pešpolka št. 97. barona Waldstetten. Pred polnočjo se bode plesal v raznih slovanskih oblekah narodni ples »Kolo«. Ustopenina za osebo 1 krono. Lože I. vrste 3 gld., II. vrste 2 gld. Začetek plesa ob 8. uri zvečer in traja do 4. ure jutraj.

Ustopenice se dobivajo v društvenem uradu, v prodajalnici g. Antona Žitka, Via Stadion št. 1, v kavarni »Comercio«, zadnji dan pa na blagajni gledališča. Ker je čisti dohodek plesa namenjen upravnemu zalogu društva, priporoča podpisani vsem dražabnikom in družabnicam, da se gotovo udeleže plesa in prosi sploh človekoljubno tržaško in drugo občinstvo, da mnogobrojno počasti društvo s svojo navzočnostjo. Preplačilom se o tej priliki se ne stavijo meje.

ODBOR

»Delalskega podpornega društva«.

Pogrebno društvo »Arimatej« v Barkovljah naznanja, da bode imelo svoj letni občni zbor v nedeljo dne 29. januarja 1899 ob 1. uri in pol popoldne v prostorih »Narodnega doma«.

Odbor.

Pevsko društvo »Dom« na Repentabru (Veliki repen) vabi za nedeljo dne 15. t. m. ob 4. uri popoldne na prvi občni zbor, ki bode v prostorih g. gostilničarja Štefana Ozbiča.

Začasni odbor.

»Gospodarsko društvo« na Greti bode imelo svoj izredni občni zbor v nedeljo dne 22. t. m. v društvenih prostorih na Greti. Začetek ob 4. uri popoldne.

Odbor.

Za pevsko društvo „Kolo“ je nabral g. Srečko Mlekuž v Starem trgu pri Ložu na Silvestrov večer znesek 11 gld., katerega so darovali: gospa Weber, gg. Mlekuž, Benčina, Grabrijan Žura in Škerl vsaki po 1 gld. ter gg. Peče, Fischer,

Kovač, Kolšek, Wizele, Znidaršič, Senčar, Cirk, Olifčič vsaki po 50 kr., g. Eržen 30 kr. in g. Tome 20 kr. Blagim gg. darovalcem iskreno hvalo.

Šola v Št. Lovrenu na dravskem polju je zaprta radi škrlatice in dčvce, ki razsaja tam med otroci, osobito med šolskimi.

Načelnštvo postaje južne železnice nam javlja, da bode v četrtek dne 19. t. m. v magazinu II., 2. nadstropje tega kolodvora dražba raznih, ne dvignjenih stvari. Te stvari se oddajo najboljemu ponudniku proti takojšnjemu plačilu ter pod pogojem, da se odvedejo takoj. Pod vzkliceno ceno se ne prodajo. Seznam stvari, ki se imajo prodati, je izložen na ogled v atriju postaje.

Zadet od kamena. 47-letni kočijaž Dominik C. je vozil včeraj po ulici Boso, ko mu je nenadoma priletel kamen v glavo, ki ga je lahko ranil na čelu. Krivea ni bilo mogoče zalotiti. To so posledice nemarne vzgoje slavne tržaške »mularije«, ki se od zore do mraka klatari po ulicah, ker se nihče ne briga, da bi večkrat pela leskovka.

Ljubosumnež z bajonetom. On je nosil suknjo belo, sabljico prepasano in bil je v službi na gradu. Ona pa je prihajala čakati ga vsaki večer na trg pred cerkvijo sv. Justa. Tam sta se razgovarjala in zidala gradove — v zraku. Včeraj pa je njemu zavrela kri, ljubosumnost mu je vdarila v možgane, počel jo je mučiti z izmišljotinami in slednjič izvel bajonet, da jo prebode. Ona je zbežala, on pa za njo z golim bajonetom. Slednjič se ji je posrečilo, da se je rešila v vežo neke hiše in zaprla je vrata za seboj ono naglico, kakoršna je potrebna v takih položajih. Ljubosumni vojak pa je shladil svojo gorko kri s tem, da je ob vratih krhal svoj bajonet, dokler ga ni prijel angelj varuh s polumesecem pod brado ter ga spravil na grad, in potem v oni kraj, kamor ne more ona in kjer ne pošteva ljubosumnost niti kakor olajševalno okolnost.

Samomor. 19letnega gimnazijalca Marina Tomazeo pl. Penzeto so našli včeraj zjutraj, blizu Milj, mrtvega in s prestreljeno glavo. Truplo mladega samomorileca so prevedli v mrtvašnico pri sv. Ani.

Brzjavni promet z Manilo in Jacmelom (Haiti). C. k. poštno in brzjavno ravnateljstvo nam javlja: Časniške brzjavke za Manilo so podvržene v oddajnem kraju cenzuri ondotne vlade. Brzjavke za Jacmel na Haiti-Jacmel pretrgane od Port au Prince po pošti pošiljajo dalje.

Izpred deželnega sodišča. 21-letni Ivan Cendak, 32-l. Simon Cendak in 23-l. Anton Cendak so dobili včeraj: Ivan in Simon po 1 mesec, Anton Cendak pa 5 mesecev ječe, ker so ukradli dve ovci.

Gluhonemi Jurij Blazina iz Gabrovce je dobil 2 mesece, ker je težko poškodoval Blaža Regenta s Proseka.

Današnji številki je priložena 1. številka novega v Gorici izhajajočega lista »Adriatische Post«.

Loterijske številke, izžrebane dne 14. t. m.:

Trst	72	80	86	7	70
Linc	1	45	30	42	47
Bolcan	70	3	5	7	54

Posebne antiziptične lastnosti delov Pražkega domačega mazila iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi napravijo prav dobre vspehe pri zdravljenju raznih ran. To sredstvo je enakodobno v varstvo ran, zavaruje nečistost in vnetje in blaži bolečine. To dobro domače sredstvo dobiva se v tukajšnjih lekarnah. — Glej oglas!

Dobro domače sredstvo. Mej domačimi sredstvi, katera se uporabljajo za olajšanje bolečin in odvajajoča ribanja pri premaranju, zavzema prvo mesto Liniment, Captaici comp. izdelan v laboratoriju Richterjeve lekarne v Pragi. Cena je nizka: 40 nč., 70 nč. in 1 gld. steklenica, katera te spozna po znanemrudečem sidru.

Različne vesti.

Ali je bil Bismarek srečen? Nedavno sta v Parizu izšla dva zvezka spominov dra. Buscha o pokojnem Bismareku pod naslovom »Les memoires de Bismarek — la guerre de 1870—71«, v katerih je zelo zanimivih podatkov o pokojnem Bismareku. Med ostalim odgovarja dr. Busch tudi na zanimivo vprašanje: da-li je bil Bismarek srečen do zvršetka svojega življenja? Ako se pomisli, da so ga slavili vsi in povsod, da je imel ljubečo ga rodino, bival sredi zvestih prijateljev in neštevilnih

častilcev, videl, da so se mu izpolnile vse njegove sanje in osnove, da je v kratkem času dvignil Nemčijo na višino najmočnejših vlasti, pokazal se v zgodovini kakor edin minister, ki je zjedini nemško državo — kako da bi ne bil srečen ob zaključku življenja svojega?! Na to vprašanje odgovarja dr. Busch verno fotografijo: »Bismarek doma, v Friedrichsruhe. Jeseni leta 1877. Bismarek je sedel žalosten, molče, glas mu je bil turoben. »Teško mi je pri duši«, je rekel navzočim. — Vse svoje dolgo življenje nisem osrečil nikogar, ne prijateljev svojih, ne rodbine, niti samega sebe. Storil sem mnogo hudega, mnogo... Zmagovalec sem v treh velikih vojnah. Radi mene je palo na bojnem polju 80 tisoč ljudi, za katerimi žalujejo sedaj matere, bratje, sestre, udove. Vse to je med menoj in Bogom. Vse svoje življenje nisem imel veselja in tudi sedaj se čutim trudnega in izmučenega«.

Viharji so bili včeraj po vsej srednji Evropi. Tako poročajo z Dunaja, Pariza, Berlina itd. Sosebno hud je bil vihar na Dunaju. Trajal je ves dan. Strehe mnogih hiš so poškodovane. Tudi streha cesarske palače je poškodovana.

Brzjavna in telefonična poročila. (Zadnje vesti.)

Gorica 14. Za danes ob 4. uri popoldne je sklicana seja deželnega zbora. Povsem negotovo je, da-li se bode mogla vršiti ta seja, ker se ne ve, ali se je Italijani udeleži ali ne.

Gorica 14. Lahki so pisмено izjavili, da ne pridejo več v seja deželnega zbora, dokler bo na dnevnem redu vladni predlog o deželnem šolskem zalogu in tudi k drugim sejam ne, ako se jih vdeleži nadškof in dokler ni izvoljen naslednik Franca Coroninija.

Dunaj 14. Vse, kar se govori o diferencah na desni, so zgolj kombinacije, kar dokazuje že dejstvo, da je za v torek sklican izvrševalni odbor večine v ta namen, da sklene ukupno manifestacijo.

Celovec 14. Včeraj je bil shod v Špitalu, na katerem je govoril poslanec Steinwender. Zbor mu je izrekel zaupanje skoraj soglasno.

Budimpešta 14. V današnji seji zbornice so se nadaljevala glasovanja po imenih vsled predlogov opozicije za spremembo zapisnika.

Pariz 14. »Matin« in »Gaulois« trdita, da kasacijski dvor završi preiskavo v najkrajšem času. Kasacijski dvor da razveljavi obsodbo Dreyfusa in ga postavi pred novo vojno sodišče.

ZAHVALA.

Podpisani odbor se v svojem imenu obdarovanih otrok zahvaljuje najsrčneje vsem blagim darovalcem in darovalkam, ki so pripomogli, da se je nakupilo za otroke naše slovenske šole sv. Cirila in Metoda toliko obuv in obleke. Bog povrni!

V Trstu, 14. januarja 1899.

Odbor

trž. ženske podruž. sv. C. in M.

Agenta

za zavarovanje proti ognju in na življenje išče zavarovalna banka „Slavija“ v Trstu, Via Stadion št. 5.

Cvet proti trganju.

(Liniment caspici).

Preiskušano mazilo — odpravlja bolečine pri kostibolu, ganju in revmatizmu. — Ena steklenica z navodilom 50 nč Razpošilja z obratno pošto najmanj dve steklenici

„Deželna lekarna pri Mariji Pomagaj“

Ph. Mr. M. Leusteka v Ljubljani.

Zaloga.

Manitoie Black Rum

To je najboljši za primes čaju.

KONJAK

prav dober, katerega se rabi tudi za zdravila.

Dobi se pri:

Frančišku Godnig-u
v Trstu,

ulica Acquedotto na oglu ulice del Toro

Njega svetost

Papež Leon XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dru. Lapoponi-ju g. lekarnarju G. Piccoli-ju v Ljubljani prirčno zahvalo za doposlane jim stekleničice

tinkture za želodec

in so njemu z diplomno dné 27. novembra 1897. podelili naslov „**dvorni založnik Njehove svetosti**“ s pravico v svoji firmi poleg naslova imeti tudi grb Njehove svetosti.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi drugi sloviti profesorji in doktorji zapisujejo bolehamim **Piccoli-jevo želodčno tinkturo**, katera krepi želodec, povečuje slast, pospešuje prebavljenje in telesno odprtje.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje

G. Piccoli,

lekarnar pri „**Angelu**“ v Ljubljani na Dunajski cesti.

Tinkture za želodec pošilja izdelovatelj v skatljah po 12 stekleničic za gl. 1.26 a. vr., po 24 stekleničic za gl. 2.40, do 36 stekl. za gl. 3.50, po 75 stekl. za gl. 6.50 (poštni paket ne čez 5 kl. težak), pa 110 za gl. 10.30.

Poštnino mora plačati p. n. naročnik.

Jakob Klemenc, zaloga manufakturnega blaga

v Trstu, ulica sv. Antona št. 1.

priporoča častitim svojim odjemalcem svojo prodajalnico, preskrbljeno z vsemi manufakturnimi predmeti, zvezano s krojačnico za gospode.

Sokolska obleka kompl. gl. 23.—

Havelok nepremočljiv od 10 do 16 gl.

Velik izbor

suknena in bombažna blaga za moške obleke, sraje iz žide, volne, lavu-tennis, platna itd., zaplestine, ovrtnikov, perila za moške, ovrtnice v vseh barvah in formah, nogovice, rut, jopice vseh vrst posebno za turiste in kolesarje, modnih predmetov, rokavice iz nitij in kože, dežnikov in solnčnikov.

Povodom svečanosti jubileja Njegovega Veličanstva **velik izbor narodnih in avstr. zastav, transparentov** z avstrijskim orlom **po najnižjih cenah.**

Na zahtevanje pošiljajo se uzorci vseh vrst z dotičnimi cenami, poštne prosto.

BOGOMIL PINO, urar v Sežani.

Zaloga ur za gospode in gospé, zlatih in srebrnih, z nikalom, nazidnih, budilk itd. itd. itd.

Vsakovrstne poprave izvršujejo se točno in ceno.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

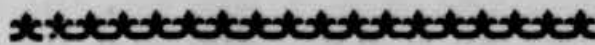
iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano **izvrstno, bolečine blažee mazilo** dobiva se po 40 nvč., 70 nvč. in 1 gl. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to

splošno priljubljeno domače sredstvo

vedno le v originalnih steklenicah z varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter vzame previdnostno samo steklenice s to varstveno znamko kakor originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Na novo se je otvorila gostilna

ALL' OPERAJO

pri sv. Jakobu št. 3

filijalka krčme „Città di Spalato“

ulica Mada vecchia št. 1.

Točijo se pristna dalmatinska vina iz splitskega okraja in sicer:

črno po 36 nč. liter

opollo „ 40 „

belo „ 44 „

Za domačo rabo se cene znižajo po dogovoru; konkurenca nemožna.

Tudi kuhinja je vedno dobro preskrbljena z vsakovrstnimi jedili.

Za obilen obisk se priporoča udani

lastnik.

„Slovanski svet“,

ki izhaja na Dunaju po dvakrat na mesec na 16 velikih straneh, nastopa sedaj svoje XII. leto. List dokazuje potrebo: 1. uvedanja nacionalne avtonomije za vse avstro-ogerske narode; vsled tega zahteva odstranjenje duvalizma in izvršenje raznih historijskih državnih prav še le po izvršeni nacionalni avtonomiji; 2. kulturnih vezij, katere nabhajajo Slovani v cirilometodijski cerkvi, v rabljenju cirilice za literaturne jezike, v občaslovanskem literaturnem jeziku in v vsakovrstni narodni umetnosti. Politiška in aktualna vprašanja presoja s stališča občaslovanskih interesov. Obvešča čitatelje o pol. in kulturnih dogodkih in delih, ki se vršé med Slovani ali so ž njimi v sovisnosti in zvezi. Leta 1899. bode list razpravljal tudi o načelih socijalnih in socijalnogospodarskih vprašanj.

„Slovanski Svet“ stoji na leto 5, na četrt leta 1 gl. 25 nč.; za učiteljstvo in dijaštvo 4, na 1/4 leta 1 gl. Naročnina se pošilja upravništvu „Slov. Sveta“ na Dunaj, IX Eisengasse 13.

STAVBENI RAZPIS.

Za zgradbo **nové ljudske šole v Postojni** se bode oddala izvršitev sledečih del z oskrbitvijo vsega pripadajočega gradiva:

1. Zidarsko delo, proračunjeno na gl.	29,923.60	Prenos gl.	46,579.90
2. kamnoseško delo „ „ „	2,679.35	10. steklarsko delo, proračunjeno na „	619.12
3. tesarsko delo „ „ „	2,740.85	11. pleskarsko delo „ „ „	485.—
4. strešno delo „ „ „	828.—	12. naprave za kurjavo „ „ „	1,430.—
5. kleparsko delo „ „ „	796.30	13. „ „ ventilac. „ „ „	204.—
6. dobava železa „ „ „	3,176.80	14. slikarsko delo „ „ „	410.—
7. dobava kamenine „ „ „	312.70	15. tapetarsko delo „ „ „	161.60
8. mizarsko delo „ „ „	4,247.80	16. mehanično delo „ „ „	182.—
9. ključavničarsko delo „ „ „	1,874.50	17. za nadpisne table „ „ „	107.—
Odnos gl.	46,579.90	Skupaj gl.	50,178.62

Stavbeni načrt in proračun stroškov, splošne in posebni stavbinski pogoji so razloženi v občinski pisarni na vpogled ter se bode stavba na podlagi istih oddala.

Ponudbe naj se torej raztezajo na **vsa dela** tega razpisa.

V varnost vzdržanja ponudbe ima se taisti pridejati varščina v znesku 2500 gl. v gotovini, hranilnih knjižicah ali pripravnih vrednostnih papirjih, ki se računajo po kurzni vrednosti, vendar ne nad nominalno vrednostjo.

V ponudbi se ima navesti v številki in besedah ponudeni znesek, oziroma popust na proračunjenih zneskih.

S kolekom 50 kr. kolekovane zapečtene pismene ponudbe imajo zadržati ime in priimek bivališče in stan ponudnikov ter izrečno zagotovilo, da pozna ponudnik vse določbe stavbinske oddaje in da se zaveže za slučaj izdrazbanja iste natančno izpolnjevati in da prizna tudi pravico krajnega šolskega sveta do izgovorjenih konvencionalnih kazni.

Tako urejene pismene ponudbe naj se označijo odzunaj na zavitku poleg naslova kot »ponudba za šolsko stavbo«.

Ponudbe se imajo vposlati zadnjič do 5. svečana 1899. na podpisani krajni šolski svet, kateri si pridržuje pravico, odločiti se za eno ali drugo vloženih ponudb.

KRAJNI ŠOLSKI SVET V POSTOJNI
dne 5. januarja 1899.

Dr. Rosa Balzam | Praško domače mazilo

za želodec.

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo, vzbuja slast in odvaja lahko. Z redno uporabo istega se prebavljanje krepi in ohrani.

Velika steklenica 1 gl., mala 50 nvč. po pošti 20 nvč. več.

je staro najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero varuje in ohrani rane čiste, vnetje in bolečine olajša in hladi.

V pušicah po 35 in 25 nč., po pošti 6 nvč. več.

Svarilo! Vsi deli embalaže nosijo zraven stoječo, postavno položeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja „pri črnem orlu“

Praga, Malastran, ogel Šporenjeve ulice.

Vskandanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v lekarnah: G. Luciani, E. Lettenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

„THE GRESHAM“ angleško zavarovalno društvo na življenje v Londonu.

Aktiva društva do 31. decembra 1897. Kron 159.997,579.—
Letno vplačilo premij in obresti do 31. decembra 1897. „ 28.823,375.—
Izplačana zavarovalnina in obresti od obstanka društva (1848.) „ 343.860,067.—
V letu 1897. izdanih 7468 polie za glavnicu od „ 67.331,351-91

Prospekti, ceniki in v obče vse druge informacije dopošljejo se vsakemu na pismo vprašanje od niže imenovanega zastopstva, katero dopisuje v vseh jezikih.

Glavno zastopstvo v Trstu.

Via del Teatro št. 1, „Tergesteo“ Scala IV.

Iščejo se dobri agentje, zastopniki in potovalci.